

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 323

van **THIJS VERBEURGT**

datum: 13 juni 2023

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Samenwerking met partnerlanden - Audits

Op basis van het gecoördineerde antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 216 van 27 maart 2023 blijkt dat er de voorbije jaren een reeks audits is uitgevoerd door externen rond de samenwerking van Vlaanderen met partnerlanden.

Om een goed beeld te krijgen van de werkwijze en de impact van die audits, heb ik de volgende vragen.

1. Graag een overzicht van alle uitgevoerde audits in het kader van de samenwerking met partnerlanden sinds 2014, met vermelding van:
 - a) de geaudite organisatie;
 - b) de interne of externe organisatie die de audit uitvoerde;
 - c) de timing van de audit (start en einde);
 - d) de totale kostprijs van de audit;
 - e) het aantal gefactureerde uren alsook het tarief per uur;
 - f) het aantal personen die deze uren presteerden;
 - g) of de audit een plaatsbezoek in het partnerland bevatte;
 - h) als er een plaatsbezoek gebeurde in het partnerland: de kostprijs van het plaatsbezoek en het aantal personen dat namens de auditerende organisatie deelnam.
2. Graag per geaudite organisatie de bijdrage per jaar van de Vlaamse overheid aan die organisatie.
3. Graag per uitgevoerde audit het eindrapport van de audit.
4. Graag het overzicht van de samenwerkingen die ingevolge een audit worden stopgezet.
5. Graag het overzicht van de middelen die werden teruggevorderd ingevolge een audit.

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 323 van 13 juni 2023
van **THIJS VERBEURGT**

1. Het [kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking](#) voorziet in een goed uitgebouwd controle- en evaluatiesysteem, meer bepaald in artikels 20 en 21. In 2013 werd reeds een aanvang gemaakt met het gebruik van externe audits als aanvulling op de inhoudelijke en financiële controles van gesubsidieerde interventies in de Vlaamse partnerlanden. Sinds 2015 neemt het betrokken departement auditdiensten af via de raamovereenkomst voor audits in het buitenland. Het beheer van deze raamovereenkomst valt onder het Facilitair Bedrijf. Deze wijze van aanpak werd in 2019 door het Rekenhof met gunstig gevolg doorgelicht.

Om een goed beeld te verkrijgen van de werkwijze en de impact van deze externe audits zijn de opgevraagde gegevens in verschillende bijlagen opgenomen. Op basis van [het Bestuursdecreet](#) van 7 december 2018 kan echter niet alle gevraagde informatie aangeleverd worden. Een verduidelijking hiervan staat hieronder aangegeven. Niettemin zal u zich allicht een goed beeld kunnen vormen over de werkwijze, kwaliteit en impact van de betrokken audits aan de hand van de beschikbare data en de auditrapporten. Alle auditrapporten voldoen trouwens aan een gevalideerde beroepsmethodologie en internationale auditstandaarden.

Bijlage 1 geeft volgend overzicht met betrekking tot audits uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse bilaterale ontwikkelingssamenwerking:

- a) de geauditeerde organisatie: sinds 2014 werden in totaal 37 financiële en overeenstemmingsaudits uitgevoerd bij 29 verschillende organisaties.
- b) de interne of externe organisatie die de audit uitvoerde: in het kader van de eerdergenoemde raamovereenkomst worden auditdiensten afgenomen via een cascadesysteem. Met betrekking tot het betrokken perceel werden twee auditfirma's weerhouden.
- c) de timing van de audit: het begin en einde van elke audit werd opgenomen. De audit eindigt met de oplevering van het auditrapport.
- d) de totale kostprijs van de audit: u vindt de kostprijs per individuele auditopdracht waar individueel werd gefactureerd. Vermits een aantal opdrachten in een pakket werden gegund, zijn hiervoor echter geen individuele kostprijzen aanwezig.
- e) Het aantal gefactureerde uren alsook het tarief per uur: het openbaar maken van uurtarieven van commerciële bedrijven wordt op basis van art. II.35, 3° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 niet toegelaten.
- f) Het aantal personen die deze uren presteerden: op basis van dezelfde bepaling van het hogergenoemde decreet kan mijn administratie deze gegevens niet ter beschikking stellen. Op basis van de verzochte totaalprijs en deelvragen zou het immers mogelijk zijn om het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie te schenden.

- g) Op de deelvraag of de audit telkens een plaatsbezoek in het partnerland voorzag, kan in regel bevestigend worden geantwoord. Enkel tijdens de coronacrisis was er geen mogelijkheid om internationaal te reizen. Tijdens die periode werden uitsluitend digitale audits georganiseerd. Ook dit gegeven is duidelijk aangegeven in bijlage 1.
 - h) Op de laatste deelvraag aangaande de kostprijs van het plaatsbezoek en het aantal personen dat namens de auditerende organisatie deelnam, is het niet mogelijk om een antwoord bieden op basis van het hogergenoemde decreet.
2. Bijlage 2 geeft een overzicht van de jaarlijkse bijdrage van de Vlaamse overheid per geauditeerde organisatie.
 3. De audits vermeld in bijlage 1 werden besloten met een eindrapport. Deze rapporten, 37 in totaal, dienden te worden nagelezen op persoons- en bedrijfsgevoelige informatie. Bovendien hebben de rapporten betrekking op lokale organisaties, internationale ngo's en buitenlandse overheidsdiensten. Conform artikel 90 punt 5 van het Reglement van het Vlaams Parlement leg ik deze auditrapporten om redenen van GDPR (persoonsgevoelige gegevens) en bedrijfsgevoelige informatie ter inzage bij de voorzitter van het Vlaams Parlement overeenkomstig de door mij vastgelegde modaliteiten.
 4. Er werden tot op heden geen samenwerkingen gestopt op basis van het auditrapport alleen. Doorgaans levert een financiële en overeenstemmingsaudit één van deze vier mogelijke opinies aan: een ongekwalificeerde auditopinie, een gekwalificeerde auditopinie, een negatief oordeel (*adverse opinion*) of een auditopinie met bezwaar (*disclaimer of opinion*). Enkel de twee laatste opinies roepen fundamentele vraagtekens op bij het professioneel en financieel functioneren van een gesubsidieerde organisatie. In totaal twee projecten werden in het verleden één van beide kwalificaties toegekend. In één situatie werd zwaar bijgestuurd door de betrokken organisatie, in de tweede situatie werd door de administratie besloten tot eenzijdige stopzetting conform de bepalingen van de projectovereenkomst. Ik vermeld hier expliciet dat bij vermoeden of vaststelling van fraude of corruptie een specifiek forensisch auditonderzoek wordt gevoerd. Mijn diensten hebben tot heden geen forensische audit laten uitvoeren.
 5. Wat onze partnerwerking betreft met Malawi, Mozambique en Zuid-Afrika zijn er tot nu toe weinig middelen teruggevorderd ingevolge een audit. Een brede risicobeheersing ligt mee aan de basis. De financiële controles door het lokale kantoor in Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi worden uitgevoerd op jaarlijkse financiële rapporten. De financiële en overeenstemmingsaudit kunnen op elk moment tijdens de levenscyclus van een project gebeuren, dus zowel bij aanvang, tussentijds of naar het einde toe van een project. De betrokken administratie hanteert bovendien al geruime tijd de praktijk waarbij een laatste subsidieschijf pas kan worden uitbetaald na stopzetting van het project, ontvangst van het laatste inhoudelijke en financiële rapport en de afrekening van alle kosten.

Afgewezen bedragen worden uitzonderlijk teruggevorderd. In eerste instantie wordt de afgewezen kost onmiddellijk na de audit gecorrigeerd ten laste van de geauditeerde organisatie. Zij stort het afgewezen bedrag terug op de projectrekening. Hierdoor komt de afgewezen som opnieuw ter beschikking aan de doelstellingen van het project. Enkel als de audit helemaal op het einde van het project gebeurt of als het project wordt stopgezet, wordt het afgewezen bedrag, na eventuele vermeerdering met ongebruikte middelen op de projectrekening, afgetrokken van de laatste schijf of volgt effectief een terugvordering.

Eens de terugvordering ontvangen, dienen mijn diensten deze in vorm van een correctie op eerder gerapporteerde ODA-uitgaven te rapporteren.

Bijlage 3 bevat de lijst van terugvorderingen ten gevolge van een audit.

BIJLAGEN

1. [Overzicht met betrekking tot audits uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse bilaterale ontwikkelingssamenwerking.](#)
2. [Overzicht van de jaarlijkse bijdrage van de Vlaamse overheid per geauditeerde organisatie](#)
3. [Overzicht van terugvorderingen ten gevolge van een audit.](#)